

Oświadczenie złożone przez senatora Jana Filipa Libickiego na 66. posiedzeniu Senatu w dniu 26 października 2018 r.

Oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Łukasza Szumowskiego oraz do rzecznika praw obywatelskich Adama Bodnara

Oświadczenie dotyczy społecznego projektu tzw. antyszczepionkowego, który został skierowany przez Sejm do prac w komisji. Zaznaczę, że nie jestem lekarzem i opowiadam się za tym, żeby były obowiązkowe szczepienia. Ale na gruncie wspomnianej sprawy pojawił się pewien problem prawny, zgłoszony mi przez młodego studenta medycyny z mojego okręgu wyborczego. Ten problem wydaje mi się ciekawy, w związku z tym chciałbym prosić Pana Rzecznika i Pana Ministra Zdrowia o interpretację tego problemu. Oto tekst przygotowany przez tego młodego człowieka. Są 2 pytania.

Pierwsze pytanie: czy sąd korporacyjny może pociągnąć do odpowiedzialności zawodowej za treść przedstawianych opinii i poglądów aktywnych członków izby zawodowej będących jednocześnie parlamentarzystami Rzeczypospolitej? Problem: 9 października tego roku prezes Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie złożył wniosek do naczelnego rzecznika odpowiedzialności zawodowej w sprawie wszczęcia postępowania w przedmiocie odpowiedzialności zawodowej wobec posłów, którzy 4 października tego roku głosowali za procedowaniem obywatelskiego projektu, którego jednym z celów jest wprowadzenie dobrowolności szczepień w Polsce. Uzasadnienie wniosku zostało oparte na przepisach Kodeksu Etyki Lekarskiej: art. 1 ust. 2 i 3, art. 71 i art. 76. W podsumowaniu wniosku prezes Łukasz Jankowski stwierdza: „Reasumując, w mojej opinii, działania ww. lekarzy w postaci oddania głosu za dalszymi pracami nad obywatelskim projektem ustawy znoszącej obowiązkowe szczepienia dzieci oraz wypowiedzi o charakterze antyzdrowotnym w istotny sposób naruszają dobro stanu lekarskiego i stanowią przewinienie zawodowe”.

Zarzut wypowiedzi antyzdrowotnych dotyczył posła Krzysztofa Ostrowskiego, a zarzuty sformułowane wobec pozostałych posłów dotyczą samego głosowania za procedowaniem projektu obywatelskiego. Jest to tłumaczone m.in. oficjalnym apelem Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 4 października w sprawie projektu obywatelskiego w sprawie dowolności szczepień i art. 76 Kodeksu Etyki Lekarskiej: „W wypadkach nieprzewidzianych w Kodeksie Etyki Lekarskiej należy kierować się zasadami wyrażonymi w uchwałach władz samorządu lekarskiego, w orzecznictwie sądów lekarskich oraz dobrymi obyczajami przyjętymi przez środowisko lekarskie”.

Przede wszystkim powstaje pytanie, czy w świetle obowiązującej konstytucji na podstawie Kodeksu Etyki Lekarskiej można pociągnąć posłów RP do odpowiedzialności zawodowej, w szczególności gdy zwrócimy uwagę na art. 105 ust. 1: „Poseł nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za swoją działalność wchodzącą w zakres sprawowania mandatu poselskiego ani w czasie jego trwania, ani po jego wygaśnięciu. Za taką działalność poseł odpowiada wyłącznie przed Sejmem, a w przypadku naruszenia praw osób trzecich może być pociągnięty do odpowiedzialności sądowej tylko za zgodą Sejmu”.

W mojej opinii – pisze ten młody człowiek – wniosek prezesa okręgowej izby lekarskiej pozostaje w sprzeczności z konstytucją gwarantującą swobodę głosu poglądów posłom Rzeczypospolitej. W momencie odwołania się do sądów powszechnych oskarżony lekarz parlamentarzysta moim zdaniem zostanie uniewinniony. Ponadto tego typu praktyka pociągania do odpowiedzialności zawodowej za głosowanie może być w przyszłości formą nacisku na parlamentarzystów zrzeszonych w samorządach zawodowych.

Proszę też zwrócić uwagę na to, że wniosek wcale nie dotyczy bezpośrednio sprawy szczepień i projektu obywatelskiego, ale przy tej dyskusji wynikła bardzo ważna sprawa – czy samorząd zawodowy może pociągnąć do odpowiedzialności zawodowej członków będących parlamentarzystami głosujących wbrew oficjalnemu stanowisku izby zawodowej. Warto, aby ta sprawa została zbadana nie tylko w kwestii sądu lekarskiego, ale także w przypadku pozostałych sądów zawodowych.

I pytanie drugie tego młodego człowieka: czy sąd korporacyjny może pociągnąć do odpowiedzialności zawodowej za treść przedstawianych opinii i poglądów aktywnych członków izby zawodowej niebędących jednocześnie parlamentarzystami RP?

Problem przedstawiony jest następująco: czy w przypadku, gdy naczelny organ samorządu zawodowego wydaje oficjalne stanowisko w danej sprawie, jak np. wspomniany apel Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 4 października tego roku, członek zwyczajny izby zawodowej niebędący parlamentarzystą może

głosić stanowisko sprzeczne z oficjalnym stanowiskiem samorządu w sytuacji, w której kodeks zawodowy zaleca członkom zwyczajnym kierowanie się stanowiskiem naczelnego organu samorządu zawodowego, np. w wymienionym art. 76 Kodeksu Etyki Lekarskiej? Czy w przypadku odwołania się do sądów powszechnych i odwołań do treści art. 54 Konstytucji Rzeczypospolitej: „Każdemu zapewnia się wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji” taki członek izby lekarskiej zostanie uniewinniony?

Kwestia wydaje mi się dość interesująca i bardzo proszę obu adresatów mojego oświadczenia o przedstawienie stosownych swoich opinii prawnych w tym zakresie.

Jan Filip Libicki